

Bilgisayar kullanıcılarının kendi bilişimlerini kontrol etmelerine olanak sağladığını belirttiği özgür yazılımın, özgürlüğe saygı gösterdiğini vurgulayan Stallman, özgür olmayan yazılımların kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtladığını söyledi.

Özgür yazılımın kurucusu Stallman:

“Özgür olmayan program, dijital sömürgeleştirme yaratıyor”

Dünyada özgür yazılımın kurulmasına öncülük eden, Özgür Yazılım Vakfı Başkanı Richard M. Stallman, İstanbul ve Ankara’da, bilişimcilerle buluştu. 1983’te özgür yazılım hareketini başlatan ve o zamandan beri hareketin önderliğini yapan Stallman, 7 yıl sonra Türkiye’ye geldi. 26 Şubat 2011’de İstanbul Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu’nun konuğu olan Stallman, 27 Şubat 2011’de ise Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi, Linux Kullanıcıları Derneği, INETD ve Ankara Barosu Bilişim Kurulu tarafından düzenlenen etkinliğe katıldı.

İstanbul Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu’nun konuğu olarak Türkiye’ye gelen Stallman, 26 Şubat’ta İstanbul’da yedincisi gerçekleştirilen Bilgisayar Mühendisliği Öğrencileri Kongresi’nde (BİLMÖK) “Yazılım Patentlerinin Tehlikesi” konulu bir konuşma yaptı. Stallman, konuşmasında yazılım patentlerinin yazılım geliştirilmesini nasıl engellediğinden söz etti. 27 Şubat’ta Ankara Barosu Eğitim Merkezi’nde düzenlenen “Özgür Yazılım ve Özgürlüğünüz” konulu konferansta konuşan Stallman, özgür yazılım hareketine katılmanın bilgisayar kullanıcılarının kendi bilişimlerini kontrol etmelerine olanak sağladığının altını çizdi. Stallman, genelde, Linux

çekirdeği ile kullanılan GNU işletim sisteminin bu özgürlükleri nasıl erişilebilir kıldığını da anlattı. EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş, açılış konuşmasında, “EMO, bünyesinde bilgisayar mühendisleri, elektronik mühendisleri, biyomedikal mühendisleri, bilişim alanlarında çalışanlarını da elektrik mühendislerinin yanı sıra barındırdığı için bizim alanımıza girmekte” dedi.

Özgür yazılımı “özgürlüğünüze saygı gösteren toplumunuza saygı gösteren yazılımdır. Bu fiyatla ilgili bir şey değildir, özgürlükle ilgilidir” diyerek tanımlayan Stallman, “Eğer bir program özgür değilse buna özgür olmayan yazılım veya özel mülk yazılım, kullanıcıları baskılayan yazılım diyoruz. Çünkü özgür olmayan program, dijital sömürgeleştirme yaratıyor. Bu yolla da her sömürgeci sistem gibi böl ve yönet politikasını güdüyor, kullanıcıları bölüyor ve çaresiz bırakıyor. Bölünüyorlar yazılımı paylaşımları yasak çaresizler çünkü kaynak koduna erişimleri yok, programı değiştiremiyorlar. Hatta programın gerçekte ne yaptığını inceleyemiyorlar. Bu programlarda kötü özellikler var bunları keşfetmek zor çünkü kaynak kodlarını bulamıyorsunuz” diye konuştu.

“Özgür olmayan yazılımlar kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtlıyor”

Bazı bilgisayar programlarının lisansları izin verilmiş kopyaların kullanımını bile kısıtladığını, özgür olmayan yazılımların kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtladığını anlatan Stallman sözlerini şöyle sürdürdü, “Kendi bilgisayarınız üzerinde kontrol sahibi olmayı hak ediyorsunuz. Hiç kimse bunun üzerinde kontrol sahibi olmamalı. Bazı bilgisayar programlarının lisansları izin verilmiş kopyalarının kullanımını bile kısıtlıyor. Mesela internet sitelerini yönetmek için kullanılan bir program var. Geliştiriciyi eleştirecek herhangi bir şey yayımlamayı yasaklıyor lisansındı. Özgür olmayan yazılım kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtlıyor.”

“Özgür yazılım ile özel mülk yazılım arasındaki fark sosyal, etik ve siyasi”

Özgür yazılım ve özel mülk yazılım arasındaki farkın sadece teknik olmadığını vurgulayan Stallman, “Özgür yazılımla özel mülk yazılım arasındaki fark sosyal etik ve siyasi bir farktır. Programı kullananların içinde yaşadığı sosyal sistemle ilgilidir” dedi.

“Özel mülk programının kullanımı, geliştirici ilericisi değildir bağımlılık yaratır. Bu sosyal bir sorundur. Bunu yapmanın yolu özel mülk yazılım programlardan kurtulmaktır” diyen Stallman, özgür yazılım hareketinin amacının bütün programların özgür olması ve bu sayede tüm kullanıcıların özgür olması olduğuna işaret etti.

Richard Stallman, özgür yazılım fikrinin nasıl ortaya çıktığını ve yaygınlaştığını anlattığı sunumunun ardından salondaki katılımcıların sorduğu soruları yanıtladı.

